

داداش‌های فراموش نشدنی

در روز جهانی برادر از مشهور ترین برادر های ایران و جهان در دنیای سیاست، ورزش، هنر، سینما و... گفتیم
از برادران رایت و امیدوار، کوئن هاوار جمند ها

ZENDEGI-SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

سه شنبه ۳ خرداد ۱۴۰۱
۲۲ شوال ۱۴۴۲ • ۲۴ می ۲۰۲۲

شماره ۲۰۹۴۴

۲۱۶۴

برادران هنرمند ایرانی

به جز سیاست، عرصه‌های دیگر هم در کشورمان میزبان برادران زیادی بوده است. در بین هنرمندان می‌توان به این برادران اشاره کرد:

● **برادران هاشمی** مهدی و ناصر هاشمی با ۱۰ سال اختلاف سن، آن قدر شبیه یکدیگر هستند که در تیتراژ ابتدایی سریال «روزگار قریب»، کیانوش عیاری چهره آن دو را به عنوان جوانی و پیری و دکتر قریب را به عنوان جوانی و پیری و دکتر قریب نشان دهد. مهدی هاشمی (۱۳۲۵) در آثار مهمی از سینمای ایران بازی کرده و ناصر را با آثاری فراموش نشدنی مثل سمندون و پدرسالار به یاد می‌آوریم.

● **ارجمندها** مرحوم انوشیروان (۱۳۲۰) و برادر کوچک‌ترش داریوش ارجمند (۱۳۲۳)، یادآور نقش‌های به یادماندنی در سینمای کشور هستند. آن‌ها با رادر آثار ماندگار و فراموش نشدنی سینما و تلویزیون ایران حاضر شدند. ارجمندها در کنار همه موفقیت‌های زندگی هنری، در زندگی شخصی هم موفق بودند. برادر کوچک‌تر، امیریل ارجمند را به تلویزیون و البته به موسیقی معرفی کرد و برادر بزرگ‌تر، برزو بهار ارجمند را در دنیای هنر پرورش داد تا خانواده ارجمند به عنوان یکی از هنرمندترین خانواده‌های ایرانی شناخته شود.

● **پاکدل‌ها** حسین (۱۳۳۸)، مسعود (۱۳۵۰) و مهدی (۱۳۵۹) سه برادر هنرمند و پاکدل هستند که دو تایشان را بیشتر می‌شناسیم. حسین پاکدل نویسنده، مجری، تهیه‌کننده، کارگردان و بازیگر است که دهه‌شصتی‌ها را با صدای دلنشین اش در قامت مجری تلویزیونی به یاد دارند. عاطفه رضوی بازیگر سینما، همسر اوست. برادر کوچک‌تر یعنی مهدی هم بازیگر و به تازگی با ر آژادی‌ور، بازیگر سینما از دواج کرده است. چهره کمتر شناخته شده بین برادران پاکدل مسعود است که به حرفه برنامه‌سازی و عکاسی می‌پردازد.

● **کیایی‌ها** مصطفی (۱۳۵۵) و محسن کیایی (۱۳۶۰) یکی کارگردان و دیگری بازیگر با فیلم «خط‌ویژه» او ج گرفتند. آن‌ها در کنار هم جایزه مردمی جشنواره را به دست آوردند و در «عصر یخبندان» و «بارکد» هم موفقیت‌شان تکرار شد. محسن ایده ساخت فیلم را می‌پروراند و مصطفی اجازه نمی‌دهد تبدیلی جلوی نوشته شدن اثر را بگیرد. مصطفی می‌گوید: «اگر من نبودم، برادر من امروز در نهایت یک فیلم ساخته بود!»

● **قاسم‌خانی‌ها** پیمان قاسم‌خانی (۱۳۴۵) با نویسندگی آثاری اجتماعی مثل «دختری با کشش‌های کتانی»، «مارمولک» و «نان، عشق و موتور هزار» توانایی هایش را اثبات کرده بود. او سرپرست نویسندگان بهترین آثار مهران مدیری به شمار می‌رفت و مهربان (۱۳۵۰) هم همیشه به عنوان یکی از اعضای تیم نویسندگی با برادرش همراهی می‌کرد. این قاسم‌خانی‌های بانمک بعد از جدایی از گروه مهران مدیری با «سن پترزبورگ» در سینما و با «ساختمان پزشکان» و «دزد و پلیس» در تلویزیون کولاک کردند. بعد از آن هم ساخت سری فیلم‌های «خوب، بد، جلف» همکاری این دو برادر را وارد مرحله جدیدی کرد.

برادران ورزشی ایران

برادران ورزشکار ایرانی هم کم نداریم. برادران خادم (امیر و رسول) که از پرافتخارترین کشتی‌گیران تاریخ ورزش ایران هستند. غلامحسین، امیرحسین و افشین پیروانی هم سه برادر فوتبالی شیرازی هستند که افشین در جام جهانی به میدان رفت. شهرت غلامحسین به دوران مربیگری اش برمی‌گردد و امیرحسین هم به عنوان کارشناس بازی‌ها در تلویزیون ظاهر شده است. علی کریمی (۱۳۵۷) بازیکن فوتبال سابق پرسپولیس و تیم ملی، برادر کوچک‌تر فرشید (۱۳۵۵) است که او هم در دروازه فوتبالش را ادامه داده است. فرهاد و فرزاد مجیدی هم دو برادر ورزشکار معروف دیگر هستند. فوننی زاده‌ها، برادران بیانی، آندو و سرژیک تیموریان، مهدی و مجتبی شیری، برادران بادامکی و نقی زاده و... از دیگر برادران فوتبالی هستند. همچنین محمدعلی و محمدرضا گرابی، قهرمانان کشتی ایران و جهان، از دیگر برادران افتخارآفرین کشورمان در زمینه ورزشی هستند.

برادران مارکس | کم‌دین‌های شگفت‌انگیز

شد مورد توجه شرکت‌های فیلم‌سازی قرار بگیرند. آن‌ها با ویژگی‌های خاص خودشان مثل پر حرفی، گروچو با آن سیبل و ابروهای پرپشت و سیگار برگ بر لب، لهجه ایتالیایی چیکو و حرکات هارپو که شبیه یک شخصیت لال کارتونی بود، تماشاگران را می‌خندانند. برادران مارکس سرانجام در سال ۱۹۵۰ با فیلم «عشق‌شاد» از یکدیگر جدا شدند. به این ترتیب با مرگ‌های یکی از طلایی‌ترین دوره‌های سینمای کمدی به پایان رسید.

پدر پنج برادر مارکس یعنی چیکو (۱۸۸۶)، هارپو (۱۸۸۸)، گروچو (۱۸۹۰)، گومو (۱۸۹۳) و ژو (۱۹۰۱) یک خیاط معمولی اهل نیویورک بود و به زحمات خرج این پسران را که با شیطنت‌هایشان یک محله را جان به لب کرده بودند، درمی‌آورد. با این حال مادرشان خیلی دوست داشت پسرانش بازیگر شوند و تشویق‌شان می‌کرد. آن‌ها بعد از اجرای چند نمایش معمولی، بالاخره در نمایش «بیسکویت حیوانی» (۱۹۲۸) درخشیدند. این موفقیت‌شان باعث

برادران کوئن | فیلم‌سازان بی‌ادعا

جوئل (۱۹۵۴) و ایتن (۱۹۵۷) کوئن دو فیلم‌ساز برجسته آمریکایی هستند. این دو برادر که اولین فیلم بلندشان را در ۱۹۸۴ ساختند، کارنوشتن فیلم‌نامه، تهیه‌کنندگی، کارگردانی و تدوین فیلم‌هایشان را به‌طور مشترک انجام می‌دهند. هرچند در عنوان‌بندی بیشتر آثار آن‌ها نام جوئل به عنوان کارگردان و ایتن به عنوان تهیه‌کننده می‌آید. در سال ۲۰۰۶ برادران کوئن به عنوان نوزدهمین فیلم‌ساز برتر دنیا و سومین فیلم‌ساز برتر فعال سینما انتخاب شدند. در کودکی جوئل توانست با پولی که از کار چمن‌زنی به دست آورده بود، یک دوربین سوپر ۸ بخرد تا همراه برادرش فیلم‌هایی را که در تلویزیون دیده بودند، بازسازی کنند. آن‌ها از پسر همسایه‌شان برای بازی در این فیلم‌ها استفاده می‌کردند. پس از فارغ‌التحصیلی از دبیرستان، جوئل در رشته کارگردانی و ایتن در رشته فلسفه ادامه تحصیل داد. جوئل در ۱۹۸۴ با فرانسیس مک دورمند (بازیگر برجسته نقش‌هایی همچون فارگو) ازدواج کرد. مک دورمند در همین سال در نخستین فیلم بلند کوئن‌ها با عنوان تقاص (خون ساده) بازی کرد. این بازیگر به غیر از این تاکنون در پنج فیلم دیگر از آثار برادران کوئن بازی کرده است. ایتن کوئن هم در سال ۱۹۹۰ با تریشیا کوک تدوینگر فیلم ازدواج کرد. هر دو برادر و خانواده‌شان اکنون در نیویورک به خوبی و خوشی زندگی می‌کنند.

برادران کلی | دو قلوهای فضایی

اسکات و مارک کلی، دو قلوهای همسان آمریکایی، از فضانوردان آژانس فضایی ناسا هستند که با شرکت در تحقیقات سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ این آژانس، دانشمندان را به نتایج مهمی رساندند. موضوع این پژوهش‌ها بررسی تغییرات بدنی اسکات بعد از یک سال حضورش در فضا بود. اسکات و مارک از کودکی رویای ساخت موشک را داشتند و در نهایت هر دو وارد حرفه فضانوردی شدند. برادران کلی مانند دیگر دو قلوها در زمان کودکی زبان محرمانه مخصوص به خود داشتند و تا دوران کالج لباس‌های یکسان به تن می‌کردند. سپس هر دو به عنوان خلبان‌های نیروی دریایی پذیرفته شدند. در سال ۱۹۹۵ هر دو برای استخدام در ناسا درخواست دادند و تا سال ۱۹۹۶ دوباره این دو برادر یکسان پوشی را از سر گرفتند؛ این بار لباس‌های نارنجی رنگ فضانوردی. برادران کلی در زمان انجام این آزمایش هر دو ۵۰ ساله بودند. اسکات به فضا رفت و مارک که فقط ۶ دقیقه از او بزرگ‌تر بود روی زمین ماند. دانشمندان با توجه به نظریه نسبیت خاص اینشتین و معادلات مربوط به کش آمدن زمان در حرکت با سرعتی نزدیک به نور پیش‌بینی کرده بودند اسکات در مدت یک سال اقامت در فضا نسبت به برادرش جوان‌تر بماند، البته فقط چند میلی‌ثانیه! اگرچه برادران کلی اصرار دارند که هرگز رقابتی میان آن‌ها وجود نداشته‌ولی در مصاحبه‌ها ایم از برتری تعداد سفرهای فضایی خود نسبت به برادر دیگر می‌گویند!

برادران کاژینسکی | دو قلوهای ناکام سیاسی

در دنیا برادرانی هم هستند که دستی بر آتش سیاست دارند. به جز برادران سیاستمدار کشور خودمان، دو برادر سیاستمدار در لهستان بیشتر از بقیه شناخته شده‌اند. لخ آleksander کاژینسکی (۱۹۴۹) سیاستمدار لهستانی و رئیس‌جمهور این کشور از دسامبر سال ۲۰۰۵ تا ۱۰ آوریل ۲۰۱۰ بود. او در سال ۲۰۰۱ به همراه برادر دوقلوش یاروسلاو کاژینسکی، حزبی را تأسیس کرد که تا سال ۲۰۰۳ رئیس آن بود. او همچنین از سال ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۵ بازی بالایی شهر داروروش بود. سپس در ۲۰۰۵ به ریاست جمهوری لهستان رسید. لخ آleksander در سانحه سقوط هواپیمایش در غرب روسیه به همراه همسرش و ۹۵ نفر دیگر در سال ۲۰۱۰ کشته شد. پس از او برادر دو قلویش که یک سال نخست‌وزیر لهستان بود، نامزد ریاست جمهوری شد که ناکام ماند.

برادران کامکار | بزرگ‌ترین گروه موسیقی خانوادگی

شاید سال ۱۳۴۴ که حسن کامکار (پدر خانواده) فرزندان را دور هم جمع کرد تا یک گروه کوچک خانوادگی تشکیل دهد، فکرش را نمی‌کرد که این گروه به بزرگ‌ترین گروه خانوادگی موسیقی سنتی ایرانی تبدیل شود. گروهی که توسط برادران و خواهران کامکار و در نسل بعد، با فرزندان‌شان به اجرای موسیقی سنتی ایرانی می‌پردازند. به جز نسل دوم و بانوان این گروه، برادران کامکار عبارت‌اند از هوشنگ (۱۳۲۵) که پس از پدر سرپرستی گروه را با عهده گرفت و آهنگ‌ساز و تنظیم‌کننده شد. او که یکی از اعضای شورای عالی خانه موسیقی ایران است، اجرای کنسرت، تهیه آلبوم و هر فعالیتی را که در قالب گروه کامکارها انجام می‌شود به عهده دارد و خیلی خودش را روی صحنه آفتابی نمی‌کند.

برادران امیدوار | جهانگردان افتخارآفرین

هر گاه سخنان برادران موفق ایرانی می‌شود، یکی از اولین نام‌ها برادران امیدوار است که به یاد می‌آوریم. عیسی (۱۳۰۸) و عبد... (۱۳۱۰) در یک خانواده هشت نفره

در تهران به دنیا آمدند. خانواده‌ای که اهل سفر بودند و باعث شدند کم‌کم رویای گشتن دور جهان در ذهن این دو برادر شکل بگیرد. سرانجام برادران امیدوار در سال ۱۳۳۲ با ۹۰ دلار سرمایه و با دو دستگاه موتور سیکلت راهی سرزمین‌های دور شدند. آن‌ها از محل انتشار مقالات پژوهشی و مصاحبه با رسانه‌های اروپایی، منابع مالی مورد نیاز را برای مرحله بعدی سفر خود تأمین کردند. همچنین با فروش مقاله به شرکت خودروسازی سیتروئن توانستند یک دستگاه ون دوسیلندر و مبلغ قابل توجهی پول نقد به دست آورند. سفر آن‌ها به شگفت‌انگیزترین مناطق پنج قاره ۱۰ سال به درازا کشید و وقتی به ایران بازگشتند با استقبال مردم، فیلم سفرهایشان به نمایش گذاشته شد. این روزها عبد... امیدوار ساکن شبلی و عیسی برادر کوچک‌تر در ایران است. در سال ۱۳۸۱ موزه‌ای دایمی از دیدنی‌های سفر این دو برادر در کاخ سعدآباد تأسیس شد. این دو برادر صاحب رکورد نخستین جهانگردان ایرانی و نخستین مسافر آسیایی قطب شمال و قطب جنوب (عبد...) هستند.

برادران رایت | از دوچرخه‌سواری تا خلبانی

در بین برادران مشهور خارجی هم در رتبه اول نام برادران رایت قرار دارد. اُرویل (۱۸۷۱) و ویلبر (۱۸۶۷) دو برادر آمریکایی بودند که به خاطر اختراع اولین هواپیمای قابل کنترل موتوردار و سنگین‌تر از هوا در ۱۷ دسامبر ۱۹۰۳ شناخته می‌شوند. در سال‌های ۱۹۰۴ و ۱۹۰۵ برادران رایت ماشین پرنده خود را برای انجام پروازهای طولانی‌تر و آیرودینامیک‌تر با پرند ه رایت ۲ توسعه دادند و به دنبال آن اولین هواپیمای واقعاً عملی با بال ثابت (پرنده رایت ۳) ساختند. این دو برادر مهارت‌های مکانیکی ضروری برای موفقیت خود را با سال‌ها کار در مغازه خود با ماشین‌های چاپ، دوچرخه، موتور و دیگر ماشین‌آلات به دست آورده بودند. برادران رایت رابطه‌ای جدایی‌ناپذیر با هم داشتند و مکمل یکدیگر بودند. اُرویل پر از ایده و شور و شوق بود و ویلبر تصمیم‌گیری‌های بهتر و نگاه منطقی‌تری به یک پروژه داشت. سال‌ها بعد خبرنگاری در یک مصاحبه به اُرویل گفته بود او برادرش فقط دوپسر عادی، بدون پول، بدون تأثیرپذیری و دیگر ویژگی‌های خاص بودند اما توانستند رویای آمریکا را محقق کنند. اُرویل هم در جواب گفته بود: «این حرف که گفته شود ما هیچ برتری خاصی نداشته‌ایم، درست نیست. در دوران کودکی جنبه‌های شخصیتی ما عادی نبودند و بدون آن‌ها مطمئن نیستم که می‌توانستیم به آن موفقیت شگرف دست یابیم».

